

Udruga „U ime obitelji“
Zvonimirova 17, 10000 Zagreb, Croatia
OIB: 27741674988
tel: +385 1 799 9730
e-mail: info@uimeobitelji.net
IBAN: HR5223600001102351957
SWIFT CODE/BIC: ZABAHR2X

Vlada Republike Hrvatske
Trg svetog Marka 2
10 000 Zagreb

U Zagrebu, 7. prosinca 2016.

Predmet: Savjet za civilno društvo predstavlja krug privilegiranih udruga

Poštovani predsjedniče Vlade Republike Hrvatske, g. Plenkoviću,
Poštovani ministri u Vladi,

trenutno je u postupku procedura za izbor članova 6. saziva *Savjeta za razvoj civilnog društva* (dalje: Savjet), koje imenuje Vlada RH. Dopustite da Vam skrenem pozornost na korištenje toga tijela u svrhu lobiranja interesa jedne interesne skupine, što uključuje i lobiranje za dodjeljivanje sredstava iz državnog proračuna *Nacionalnoj zakladi za razvoj civilnoga društva*, koja tim sredstvima financira upravo privilegirane udruge. Te udruge, koje ni po podršci građana ni po broju glasova na izborima za Savjet ne predstavljaju civilno društvo u Hrvatskoj, već se 12 godina izmjenjuju kao članice Savjeta zbog lošeg izbornog sustava za članove Savjeta.

1. JEDNE TE ISTE UDRUGE SE IZMJENJUJU KAO ČLANOVI SAVJETA. Savjet za razvoj civilnog društva ima 31 člana, od kojih **13 kandidiraju udruge civilnog društva** prema pojedinim područjima djelovanja. Iz sastava članova Savjeta u posljednja 4 saziva unutar 12 godina (od 2007. do 2019.)¹, **vidljivo je da su članovi Savjeta gotovo jedne te iste udruge** - ukupno 31 udruge za svih 13 područja. **Za članstvo u 6 područja djelovanja** (Demokratizacija, vladavina prava te razvoj obrazovanja; Djelovanje mladih; Kultura; Skrb o djeci; Zaštita i promicanje ljudskih prava; Zaštita okoliša i održivi razvoj) **u 12 godina izmijenilo se samo 11 udruga² od kojih je 9 dio iste lijevo-liberalne interesne skupine.**

2. ČLANOVI SAVJETA MOGU SAMI SEBI NAMJESTITI IZBORE. Izmjenjivanju jednih te istih udruga u Savjetu **pogoduje suviše kompliciran i normiran sustav glasovanja za članove Savjeta.** Postupak kandidature i glasovanja zahtijevaju vrijeme za podizanje, ispis i slanje poštom

¹ **3. saziv** (2007. - 2009.); **4. saziv** (2010. - 2013.); **5. saziv** (2013. - 2016.); kandidati za **6. saziv** (2016. - 2019.)

² Primjerice, udruge *Mreža mladih Hrvatske* je bila **jedina članica** za područje “djelovanje mladih” u svim sazivima još od 2004., isto kao i *Zelena akcija* od osnivanja Savjeta u 2002. za područje “zaštita okoliša i održivi razvoj” (osim u 2. sazivu od 2004. do 2006.), dok su se *Centar za mirovne studije* i *B.a.B.e.* izmjenjivali u području “zaštita i promicanje ljudskih prava” od 2007.

u ime obitelji

Udruga „U ime obitelji“
Zvonimirova 17, 10000 Zagreb, Croatia
OIB: 27741674988
tel: +385 1 799 9730
e-mail: info@uimeobitelji.net
IBAN: HR5223600001102351957
SWIFT CODE/BIC: ZABAHR2X

nepotrebnih dokumenata Uredu za udruge³ (iako se neki od traženih podataka već nalaze na internetu), što zajedno košta između 100 i 140 kuna, čime se **demotivira udruge da uopće sudjeluju u procesu izbora**. U 9 godina i 4 izborna ciklusa, Savjet, Ured za udruge Vlade RH, koji provodi postupak izbora, i same udruge članice Savjeta su **činile vrlo malo kako bi informirali sve organizacije civilnog društva o djelovanju Savjeta i o njihovom uključivanju u proces izbora**. Stanje neinformiranosti organizacija civilnog društva o izborima za Savjet **dodatno ilustrira podatak da je Ured za udruge u nekoliko navrata trebao ponavljati izbore za pojedina područja djelovanja** jer se u predviđenom roku nije javio *nijedan* kandidat, dok se za neka područja javio *samo jedan*. Ako se sve navedeno usporedi s podatkom da vrlo malo udruge uopće glasuje (**oko 1 posto od ukupnog broja udruge u RH**), a još manje predlaže svoje kandidate, **očito je da se ovakvim “izbornim sustavom” ne omogućuje pristupačno i demokratsko sudjelovanje što većeg broja udruge u izborima za Savjet, već se omogućuje pogodovanje interesima pojedinih udruge, koje Savjet koriste za lobiranje vlastitih interesa i informiranje svojih mreža udruge, osiguravajući si time veći broj glasova**. “Vidljivost” Savjeta samo određenim udrugama primijećeno je i u *Evaluaciji Savjeta za razvoj civilnog društva 2007. - 2012.*, gdje se predlaže da bi “u civilnom sektoru, koliko god heterogen i amorfan bio, Savjet trebao podići svoju vidljivost tako da obuhvati i **OCD-e izvan kruga direktno uključenih u članstvo i predstavljenih [članstvom Savjeta], ali i šire.**” Ovakvo izborno pogodovanje dopušteno je nažalost Vladinom *Odlukom o osnivanju Savjeta za razvoj civilnoga društva* (NN 140/2009, 42/2012 i 61/2014) u kojoj stoji da su izbori za Savjet regulirani njegovim *Poslovníkom*, koji donosi sam Savjet, **što otvara mogućnost da udruge u Savjetu namještaju same sebi izborna pravila**. Također, vjerske zajednice i udruge koje se primjerice bave zaštitom obitelji i roditeljstvom su diskriminirane Vladinom *Odlukom* jer im je onemogućeno kandidirati se u području svoga djelovanja, koje *Odluka o osnivanju Savjeta* ne predviđa, kao što ne predviđa mnoga druga područja djelovanja OCD-a (npr. duhovnost, gospodarstvo, zaštita i spašavanje, međunarodna suradnja, hobistička djelatnost...) prema klasifikaciji djelatnosti udruge iz *Pravilnika o sadržaju i načinu vođenja udruge republike Hrvatske* (NN 4/2015).

3. UDRUGE ČLANICE SAVJETA NEMAJU LEGITIMITET. Suviše kompliciran izborni sustav za članove Savjeta doprinio je zanemarivom odazivu udruge: u svakom od posljednja 4 saziva (2007. - 2019.) kandidati su ukupno izabrani s oko 400-700 glasova udruge, što čini oko 1 posto od ukupnog broja udruge u RH! Izabrani kandidati 6. saziva Savjeta osvojili su između jednog i 106 glasova, čime ne mogu imati demokratski legitimitet i predstavljati pojedina područja djelovanja OCD-a u Hrvatskoj.

4. POJEDINE ČLANICE SAVJETA SU U SUKOBU INTERESA. Autonomni centar Čakovec, Mreža mladih Hrvatske, Savez udruge Klubitura, Deša Dubrovnik, bili su članovi Savjeta

³ Da kandidiraju svoje kandidate, udruge trebaju Uredu za udruge poštom poslati (1) obrazac za prijavu zajedno s dokumentacijom: (2) motivacijskim pismom, (3) životopisom, (4) potvrdom o aktivnom djelovanju kandidata ovjerenom od osobe ovlaštene za zastupanje i (5) *Izvatkom iz Registra udruge*. Udruge koje žele glasovati trebaju istom Uredu dostaviti (1) glasački listić, (2) Izvadak iz registra udruge i (3) presliku Statuta.

u ime obitelji

Udruga „U ime obitelji“
Zvonimirova 17, 10000 Zagreb, Croatia
OIB: 27741674988
tel: +385 1 799 9730
e-mail: info@uimeobitelji.net
IBAN: HR5223600001102351957
SWIFT CODE/BIC: ZABAHR2X

u 5. sazivu (2013. - 2016.) i korisnici neke vrste institucionalne potpore *Nacionalne zaklade za razvoj civilnog društva* (institucionalne potpore kao takve, ili kao “Centri znanja”, ili kao “Regionalni centri podrške razvoju civilnog društva” - Tablica 1). Te su udruge **u travnju 2016. bile protiv smanjenja proračuna Nacionalne zaklade Uredbom o kriterijima za utvrđivanje korisnika i načinu raspodjele dijela prihoda od igara na sreću za 2016. godinu i to su zagovarale na sjednici Savjeta⁴**, čime su bile u sukobu interesa jer su kao članice tog **Vladinog savjetodavnog tijela lobirale kod Vlade za veći proračun Nacionalne zaklade, kojim su isplaćivane njihove institucionalne podrške**. Neke su od tih udruga javno prosvjedovale protiv smanjenja sredstava Nacionalne zaklade. **U 5. sazivu Savjeta 9 od 13 udruga je u 2015. primalo institucionalnu podršku Nacionalne zaklade** (Tablica 1), dok je trenutno također prima 9 od 13 udruga čiju su kandidati predloženi za 6. saziv (od kojih je 5 istih kao i iz prošlog saziva)! Nakon donošenja *Uredbe* u travnju 2016. 6 članova 5. saziva je dalo ostavku. U *Odluci o osnivanju Savjeta za razvoj civilnog društva* (NN 140/2009, 42/2012 i 61/2014) ni u *Poslovniku Savjeta ne postoje odredbe o sprječavanju sukoba interesa*.

Zbog svega navedenog, tražimo od Vlade Republike Hrvatske da:

- **Poništi izbore za 6. saziv Savjeta za razvoj civilnog društva** iz reda organizacija civilnog društva.
- **Izmijeni Odluku o osnivanju Savjeta za razvoj civilnog društva** te u njoj propiše pravedni izborni sustav koji će biti pristupačan svim organizacijama civilnog društva i osigurati ravnomjernu i pravednu zastupljenost svih dionika civilnog društva (a ne da Savjetom dominira jedna svjetonazorska i interesna skupina), kao i da u *Odluku* unese odredbe o sprječavanju sukoba interesa.
- **Raspiše nove izbore za 6. saziv Savjeta** iz reda OCD-a i o tome adekvatno obavijesti sve organizacije civilnog društva.

S poštovanjem,

Ispred Upravnog odbora udruge U ime obitelji,

Zeljka Markić

Željka Markić

⁴ Dio transkripta sjednice Savjeta za razvoj civilnog društva 22. 4. 2016.: <http://bit.ly/2gRARbB>

Udruga „U ime obitelji“
Zvonimirova 17, 10000 Zagreb, Croatia
OIB: 27741674988
tel: +385 1 799 9730
e-mail: info@uimeobitelji.net
IBAN: HR5223600001102351957
SWIFT CODE/BIC: ZABAHR2X

Tablica 1. Članice Savjeta za razvoj civilnog društva i primateljice institucionalne podrške Nacionalne zaklade za razvoj civilnog društva koje su lobirale i/ili javno pozivale na povećanje sredstava Nacionalnoj zakladi u 2016.

Naziv organizacije	Vrsta podrške	Iznos podrške u 2015. godini
Autonomni centar	Nositelj Programa regionalnog razvoja JAKO (2013. - 2016.)	481,362.19 kn
Mreža mladih Hrvatske	Centar znanja (2013. - 2016.)	364,451.56 kn
Savez udruga Klubtura	Centar znanja (2013. - 2016.)	339,074.59 kn
Centar za mirovne studije	Institucionalna podrška odobrena 2013.	314,600.00 kn
Zelena akcija	Centar znanja (2013. - 2016.)	417,687.42 kn
DEŠA Dubrovnik	Partner u Programu regionalnog razvoja STEP (2013- - 2016.); Institucionalna podrška odobrena 2014.	60,000.00 + 322,780.00 kn

